

TEUVO VIRÉN

KANTAISÄ 1

KANTAISÄ 1

© 2022 Teuvo Viren

Kustantaja: BoD — Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD — Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6863-1

Esipuhe

Uusi sarja, uudet kujeet ja samaa järkyttävää sontaa alusta loppuun. Kumpikaan meistä ei ole erityisen järkevä. Minä en kykene tuottamaan tätä parempaa luettavaa, ja sinä, kaikista lukuisista edellisistä pettymyksistäsi huolimatta, vastoin parempaa tietoaasi, uskoit niin ottaessasi tämän kirjan käteesi.

Mitä eroa tällä sarjalla on Flaciin? Se sijoittuu avaruuteen. Kantaisä tapahtuu rinnakkaistodellisuuden maapallolla, jonka ihmiskunnan historia ei juuri muistuta omaamme.

Teuvo Virén 25.10.2022

Arba, 455-, maa

Cerv, 205-, maa

Athlonier, linnake, tuhoutui 877

Giumlin Naraca, kuningas 2443-2491

Kurda, linnake, tuhoutui 877

Dirmel, 133-677, maa

Glann, 677-, maa

Ada Lanvar, lähettiläs

Hadalda 677-, valtio

Aldor Ceiliau, 246-317, televisiokuvaajien johtaja

Brendbrach, 859-899, kuningas

Cadracc, rannikkoalue

Cerria, 642-715, Joleusen puoliso,

Constance Arca, 247-310, Recrin arkeologisen instituutin pää-
arkeologi

Chrowan Magn, 222-297, Recrin veropäällikkö

Cula, kaupunki 732-

Lachten, Dirmelin pääkaupunki -677

Dreknar, 901-938, kuningas, Ninean puoliso, Prolleuksen ja
Limnen isä

Eciel Larra, 814-855, Suojelijoiden virallinen perustaja

Egat, 662-698, yksi Kolmosista, Joleuksen ja Cerrian poika

Ellen Zumme, 1320-1377, Suojelijoiden johtaja

Etneq, raja-alue

Ellen Mtongo, 237-318, RUT:n Hadaldan johtaja

Er Kyznar, 236-299, tiedejohtaja

Gazmir Ruun, 241-322, pankinjohtaja

Germel Muldon, 2001-2045, paroni

Grika Challat, 247-323, kaivajien esihenkilö
Halmar Getzin, 244-311, kaivajien esihenkilö
Hierondymos Komra, 802-862, Jacdan paroni
Huz Korban, 238-299, kaivajien esihenkilö
Horwar Kunniallinen, 473-533, kuningas, Zaznatin poika
Jaze Uzal-Fannrak 229-301, presidentin puoliso
Joleus, 637-677, kuningas
Jyb Daznar, 215-298, Suojelijoiden johtaja
Kaikuja, kirjoitettu 298-655, kansalliseepos
Krafa Fannrak, 228-300, presidentti
Kirsten Elss, 228-309, Krafa Fannrakin sihteeri
Kolmoset, Joleusen pojat Egat, Lochten ja Morac
Kraknau, 1551-1533, kuningas
Kronnius nuorempi, 1203-1255
Leann Ito, 247-312, Constance Arcan lähin alainen
Lachten, perustettu 215, pääkaupunki 677 asti
Limne, 935-977, prinsessa, Dreknarin ja Ninean tytär, Prolleus
Nelisilmän sisko
Lochken, 662-698, Joleusen ja Cerrian poika
Medr Caumann, 838-894, Suojelijoiden johtaja
Meel Corath, 246-324, hallituksen erityistutkija
Meilin Nizra, 244-323, Uun poliisipäällikkö
Milia, 982-1051, historioitsija
Mizle Rauan, 229-315, rajavartioston päällikkö
Morac, 662-698, Joleusen ja Cerrian poika
Nicklas Cerellini, 234-308, kaivajien johtaja Leann Iton retki-
kunnassa
Ninea 903-938, kuningatar, Dreknarin puoliso, Prolleuksen ja
Limnen äiti
Nene, 344-, kaupunki
Opren Daznar, 213-297, rajaviraston apulaispäällikkö Uussa
Plenius, historioitsija, 1517-1588
Prolleus Nelisilmä, 933-990, kuningas, Dreknarin ja Ninean
poika, Limnen veli

Recr, perustettu 187, pääkaupunki 677-
RUT, 851-, RinnakkaisUniversumin Tuotteita
Ruumismäki, kukkula Recrissa
Recrin yliopisto, 940-
Samuel Lardell, 217-280, arkeologisen instituutin johtaja
Suojelijat, perustettu 877, muinainen järjestö
Tiedon luola, tarumainen viisauden kätköpaikka
Tornol, joki
Tuur Glazzak, 219-297, turvallisuusneuvonantaja
Uu, perustettu 201, kaupunki
Vacu Vaderov, 255-333, Suojelijoiden noviisi
Recr, pääkaupunki 677-
Vaitelias, gladiaattorilegenda
Yhden kiven linna, kallioon kaiverretty linnake
Yrmel Rutte, 215-286, armeijan ylipäällikkö
Zada, 953-1011, Prolleus Nelisilmän vaimo
Zaznat, 455-510, kuningas
Zezlii 634-672, Joleusen sisko
Zizlee 642-683, Joleusen sisko

Rexar, 209-, maa

Rugenic, 207-, maa

Ryndd, 211, maa

Mohmot I, 2812-2844, itsevalti

Mohmot VII, 2956-2989, itsevalti

Mohmot VIII, 2982-, itsevalti

Zall 677-, maa

KANTAISÄ 1

Constance Arca pyyhkäisi kämmenselällään hikeä otsaltaan ja antoi katseensa kiertää edessään olevan kallioisen kukkulan karuja rinteitä. Recrin arkeologisen instituutin hänelle myöntämistä varoista oli jäljellä vielä sen verran, että hän voisi tutkia joko yhden paikan hyvin tai kaksi tai mahdollisesti jopa kolmekin hutaisten.

Hänen retkikuntansa oli yksi monista Joleusen hautaa etsineistä. Kaikki aiemmat yritykset olivat päätyneet epäonnistumiseen. Arcalla oli epämiellyttävä tunne, että hänen nimensä joutuisi aiempien johtajien seuraksi historian unohdetuille lehdille.

Kolme aiempaa kaivuupaikkaa olivat olleet ennalta määriteltäjiä. Instituutin ajat sitten pystyyn kuolleet homekorvat ja erityisesti heidän puolijärkinen johtajansa olivat tutkineet ikivanhoja taruihin perustuvia piirustuksia ja yrittäneet niiden ja uudempien karttojen avulla etsiä Hadaldan viimeisen suurkunninkaan hautaa. Arca ei ollut uskonut onnistumiseensa, eikä sellaista ollut tullutkaan annettujen kohteiden perusteellisista kaivauksista huolimatta.

Otettuaan pari kulausta lonkalla roikkuvasta vesileilistä itsensä lopen uupuneeksi tunteva Arca vilkaisi yläpuolelleen porrottavaa aurinkoa. Oli melko tarkkaan päivän kuumin aika. Ja koko kesän, jos tarkkoja oltiin.

— Pystytä leiri tähän, Leann, retkikunnan johtaja komensi lähintä alaistaan.

— Saatat saada valituksia.

— Ei tarvitse muistuttaa. Kuulen joka tapauksessa jupinan telttani seinien lävitse. Voit tietysti kysyä heiltä, että pitävätkö he parempana mennä miljoonien inisijöiden iltapalaksi vai viettävätkö he yön täällä korkeammalla.

— Entä jos he haluavat mennä veden ääreen?

— Aivan vapaasti. Minä jään joka tapauksessa tänne. Alusta on enimmäkseen paljasta kalliota, mutta täällä tuuli puhaltaa ne hemmetin lentävät maanvaivat muualle. Ai niin, tuo nurmilaikku on varattu minun telttalleni, Arca ilmoitti ja osoitti tarkoittamaansa kohtaa vähän sivummalle heidän nykyisestä sijainnistaan.

Suunnilleen puolet väestä oli päättänyt yöpyä leppoisasti virtaavan joen luona. Pitäkööt hauskaa, retkikunnan johtaja tuhahti syventyessään käytettävissään olevaan repalereunaiseen ties minkä ylijäämälaarin pohjasta kaivettuun karttaan.

Nopeasti vilkaistuna alueelta löytyi noin tuhatviisisataa-miljoonaa mahdollista hautapaikkaa. Jokainen vähänkin suurempi kumpare saattoi kätkeä sisäänsä Dirmelin historian viimeisen hallitsijan. Lukemattomiin notkoihin ja laaksoihin mahtuisivat kokonaisen kansakunnan luut. Samoin järviin vieressä virtaavasta joesta puhumattakaan.

Legendojen mukaan Joleus oli haudattu linnansa valtaistuinsaliin. Täyttä paskaa. Tavallistenkin kuninkaiden viimeiset leposijat olivat poikkeuksetta luolissa tai erikseen tehdyissä haudoissa kunnianosoituksena niissä lepääville. Suurkuninkaan sijoittaminen aarteineen täysin suojattomaan paikkaan oli pelkästään haudanryöstäjiäkin ajatellen järjetön.

Seudun kartat sinänsä olivat vanhoja ja melkoisen ylimalkaisia. Iäkkäimmät niistä oli tehty satoja vuosia sitten. Useimmat niistä perustuivat vielä vanhempiin kuvailuihin. Joku oli joskus yrittänyt tarkentaa karttoja, mutta oli jostain syystä tullut uusiin ajatuksiin ja lopettanut aherruksensa. Muistona järkensä hetkeksi hukanneesta miehestä tai naisesta pieni osa alueesta piti hämmästyttävän hyvin paikkansa.

— Sisään! Arca tokaisi kuultuaan jonkun lähestyvien askeleiden pysähtyvän kolme kertaa tavallista telttaa suuremman majoitteen ovelle.

— Häiritsenkö?

— Et. Yritän löytää sopivaa kohtaa tuhлата rahojamme.

— Siihen kelpaa mikä tahansa kivikasa, leveälierisen hattunsa päästään ottanut Leann Ito nauroi.

— Tiedän. Koska ne kolme meille annettua kaivuukohtaa osoit-tautuivat vähemmän yllättäen vesiperiksi, niin emme me aino-alla omaan harkintaamme jätetyllä vaihtoehdolla huonommin voi onnistua. Toisaalta haluaisin löytää jonkin toivoa antavan kohdan.

— Ymmärrän. Oletko löytänyt mitään?

— En. Ellei sinulla ole muuta tekemistä, en pahastuisi, jos ojen-taisit auttavat silmäsi. Oviaukon vasemmalla puolella on kolme ylimääräistä retkituolia.

Leann kääntyi ympäri, näki toisen mainitsemat istuimet ja kävi noutamassa niistä yhden. Asetettuaan sen kokoontaitetta-van pöydän viereen hän keskittyi teltan haltijan kanssa käy-mään lävitse erilaisia mahdollisuuksia Joleusen hautapaikaksi.

Pari tuntia myöhemmin kaksikko oli löytänyt useita kym-meniä kohteita pelkästään viisikymmentä kilometriä läpimital-taan olevasta ympyrästä. Säteen kaksinkertaistamisen jälkeen mahdollisten kaivuupaikkojen lukumäärä oli pompannut järjet-tömäksi.

— Ei tästä tule mitään, Arca nojautui tuskastuneena taem-mas ja oli pyllähtää nurin tuolista puuttuvan selkänöjan takia.

— Vaikka jakaisimme nuo merkitsemämme kohdat kahtia, va-litsisimme lähimmät ja saisimme molemmat omat alaiset, em-me silti saisi käytyä niitä lävitse elinaikanamme.

— Entä jos yrittäisimme karsia paikkoja?

— Mehän olemme jo tehneet sitä?

— Kyllä, mutta teimme sen pohtimalla, minne tornin pystyy ra-kentamaan, Leann kehitti lennosta ajatustaan.

— Entä jos käyttäisimme hetken sen miettimiseen, minne linna-ke kannattaa rakentaa? Tai siis kannatti silloin.

— Haluat meidän etsivän puolustautumiseen parasta paikkaa? Arca innostui.

— Paaluaidat olivat puisia. Niistä ei välttämättä ole paljoa jäljellä. Sama koskee tietysti mahdollisia tornejakin.

Puolisen tuntia myöhemmin kaksikko oli rajannut mahdolliset kaivaukset kahdeksaantoista. Uutteran pohtimisen jälkeen niitä oli kuusi, jossa oli vähintään kolme paikkaa liikaa.

— En näe noilla mitään käytännön eroa, Arca puhisi ja oli jo valmis arpomaan kohteen, kun hän tuli ajatelleeksi jotain.

— Linnakkeessa on ollut paljon väkeä. Heillä oli oltava pääsy rajattomaan vesimäärään.

— Kaivo? Järvi? Joki?

— Kaivo ei ehkä riitä. Kyse oli kuitenkin vähintään sadoista ja mahdollisesti tuhansista henkilöistä.

Uusi menetelmä tuotti lähialueelta parikymmentä järveä ja yhden joen. Mahdollisia linnoituspaikkoja oli suunnilleen kolminkertainen määrä. Jos niistä valitsi ne, jotka olivat hallitsevilla paikoilla ympäristöönsä nähden, jäljelle jäi kolmetoista vaihtoehtoa. Osa niistä karsiutui huonojen kulkuyhteyksien takia. Liian nopeasti virtaava joki poisti myös muutaman oletetun linnakkeen paikan. Hillittömän painavien peruskivien raahaaminen jyrkkiä mäkiä ylös ei myöskään kuulostanut lupaavalta kyseisenä aikana käytössä olleella tekniikalla.

Kaksi. Recrin arkeologisen instituutin lähettämän retkikunnan johtaja Constance Arca myhäili tyytyväisenä ajatellessaan heidän aherruksensa tulosta. Vihdoin heillä oli tiedossa tulevat kaivuupaikat. Käytettävissä oleva raha ei tosin riittäisi molempien perusteelliseen tutkimukseen, mutta he keskittyisivät jatkamaan lupaavampaa kohdetta alustavan tarkastelun jälkeen.

— Kuulostaa hyvältä? Ito myönsi mittailtuaan kaivuupaikojen välimatkaa kartalta.

— Kolme kilometriä ei sinänsä ole paljoa, mutta sen rampaaminen edestakaisin on turhaa.

— Kolme? Katsoitko varmasti mittakaavan oikein?

- Ups. Sinähän haluat ehdottomasti valita tuon kolmenkymmenen kilometrin päässä olevan paikan?
- Mikäs siinä, Arca yllätti lähimmän apulaisensa.
- Saat yksitoista alaista. Minulle jää kymmenen.
- Miksi haluat ratsastaa moisen matkan? Ito tiedusteli katsoen vastapäätä istuvaa naista epäluuloisesti.
- Et tainnut katsoa karttaa kovin tarkasti? En minä matkaa muutamaa kilometriä enempää ylimääräistä. Määränpääni on miltei suoralla reitillä kotiin sinun kohteestasi. Voimme mennä sinne yhdessä ja jakaa alaisemme siellä.

Nolostunut Ito kätki enemmän ja vähemmän onnistuneesti hämmennyksensä. Ajatus itsensä takomisesta jollain mukana olevista moukareista tuli ja meni. Äskeninen moka ei ollut ensimmäinen, eikä taatusti jäisi viimeiseksi.

- Minäkin toivoisin, että nuo kartat olisivat samassa mitataavassa, Arca naurahti nähdessään alaisensa itsetutkiskelun.
- Tai edes kahdessa. Mutta kun ne ovat jokainen omassaan! Arvaa vain, montako kertaa olin tullessa viemässä meitä väärään paikkaan?

- Luulin sinun kiemurtelevan maaston takia.
- Tein minä sitäkin, mutta ainakin viidesti naamioin suunnistusvirheeni jonkin esteen kiertämiseksi. Puhumattakaan niistä kerroista, jolloin väitin haluavani paremman kuvan ympäröivästä maastosta.
- Et sitten viitsinyt pyytää ketään suunnistamaan puolestasi?
- Ja tunnustanut olevani surkea siinä lajissa? Ei ikinä. Kaikkietävän johtajan roolini olisi murentunut.
- Mitä väliä sillä olisi ollut? olonsa jo paremmaksi tunteva Ito ihmetteli.
- Me olemme arkeologeja. Tuskin kukaan odottaa meidän olevan täydellisiä kaikessa muussakin. En ole erityisen hyvä missään urheilulajissa. En osaa kokata. Enkä laulaa.
- Tiedän. Viimeksi kun epäonnekseni olin kuuloetäisyydellä päättäessäsi laulaa luikauttaa, ratsuni pillastui ja oli heittää mi-

nut selästään. Sain rauhoitella suunniltaan olevaa koniparkaa melkoisen kauan, ennen kuin se suostui tulemaan lähellekään leiriämme.

Keskustelun jatkuttua samanlaisena jonkin aikaa varsinainen aihe unohtui molemmilta. Kummankin suunnattoman surullisen sukupuun läpikäymisen jälkeen vuoroon tuli ensin kiistan osapuolien valitettavat luonteenpiirteet ja sitten vaillinaiset aivotoiminnot, joita seurasivat perinpohjaiset analyysit toisen kyseenalaisista mieltymyksistä.

— Sisään! Arca komensi saadakseen teltan oven ulkopuolelle pystytettyä lehmänkellon tapaista mölytoosaa kiusaavan hyypiön lopettamaan aina vain äänekkäämmäksi muuttuvan kalinan.

— Voisitteko kenties pitää pienempää mekkalaa? telttaan pänsä työntänyt kaivuumiesten ja -naisten johtaja tiedusteli siirrellen katsettaan Iton ja Arcan välillä.

— Mitä horiset?

— Tuo teidän kiljumisenne estää kummassakin leirissä nukkumisen. On tietysti kiva kuunnella teitä ja oppia uusia haukkumasanoja, mutta jos meidän on tarkoitus joko käytellä lapioitamme tai siirtyä huomenna jonnekin, niin meidän olisi parempi tehdä se hyvin levänneenä.

— Et kai väitä meidän pitävän kaikkia hereillä?

— Valitan, Const, Halmar Getzin levitteli käsiään anteeksipyytävän näköisenä.

— Aiotteko lopettaa toistenne sanallisen teurastuksen vai siirrämmekö leirit toiselle puolelle järveä?

— No jos mitenkään viitsitte vaivautua? Arca ilahtui ajatuksesta saada olla rauhassa.

Itsekseen jupisevan Getzinin poistuttua naiskaksikko päätti vielä käydä iltauinnilla. Samalla vaivalla he saisivat sekä verytettyä lihaksiaan että puhdistauduttua.

Rantaan päästyään Arca ja Ito huomasivat, etteivät olleet ainoat saman idean saaneet. Kymmenkunta muutakin molski vedessä. Osa uima-asusteissa ja osa ilman.

Riisuttuaan vaatteensa naiset juoksivat muutaman askeleen jyrkästi syvenevässä rannassa ja heittäytyivät sitten veteen. Parikymmentä kauhaisua myöhemmin he pysähtyivät ja kääntyivät uimaan rannan suuntaisesti ylävirran suuntaan.

Vajaan kilometrin päässä kaksikko lopetti uimisen, katseli ympärilleen ja huomasi lähellä rantaa kookkaan ja matalan kiven. Minuuttia myöhemmin he nauttivat alastomina ilta-aurin-gosta lohkareen päällä.

— Hemmetin valopallo, Ito katseli tyytymättömänä puiden latvojen taakse laskeutuvaa aurinkoa.

— Heti kun pääsee nauttimaan lämmöstä, tulee yö.

— Sinua hikoilutti päivällä?

— Se oli sopiva nautiskelulämpötila. Ikävä kyllä sen ja tämän pitäisi jotenkin vaihtaa paikkaa. Aiemmin olisi hieman viileämpää, ja illalla levätessä voisi nauttia lämmöstä.

— Ilmeestäsi päätellen sinulla on jokin järkijättöinen idea?

— Kaikki ideani ovat hyviä, Const. Mitä jos lepäisimme päivällä ja jatkaisimme illalla matkaa?

— Jos tuo oli hyvä ideasi, en halua kuulla huonoa. Emme voi etukäteen tietää, kuinka kauan meillä menee löytää kelvollinen leiripaikka. Hevoset eivät pidä pimeässä kävelystä. Enkä minä. Eteneminen soihtujen valossa on sitä paitsi hyvin hidasta.

— Jos kerran lepakotkin pystyvät liikkumaan pimeässä, ja me olemme niitä älykkäämpiä, meidän pitäisi helposti tekemään sama, Ito ilmaisi vankkumattoman mielipiteensä.

— Me emme lennä. Pitäisikö meidän kenties lähteä? En haluaisi kolhia itseäni jokaiseen meitä matkalla odottavaan kiveen. Sitä paitsi ne torvet eivät välttämättä ole saaneet sytytettyä tulta, ja pahimmassa tapauksessa uimme heidän ohitse.

— Mennään. Alavirtaan molskimisen ei pitäisi kestää kauan.

- Oletko kenties joskus tehnyt tämän saman ja uinut ensin väärään suuntaan?
- Kerran, Ito tunnusti ja irvisti muistolle.
- Nautimme seuralaisteni kanssa niin paljon hyvästä kyydistä, ettemme muistaneet, että meidän oli pakko uida takaisin. Siinä menikin melkoisen monta tuntia.
- Tein saman moka joskus nuoruudessani kanootilla. Sen jälkeen olen aina lähtenyt joko yläjuoksulle tai vastatuuleen.
- Oletko kokeillut lisäkellukkeilla ja purjeella varustettua kanoottia?
- Trinoottia? Totta kai. Minullahan on ollut sellainen jo pari vuotta.
- Pääseekö sillä niin lujaa kuin kuvittelen?
- Riippuu vähän mielikuvituksestasi, Arca hymähti, vilkaisi ympärilleen ja liukui veteen.
- Sopivassa tuulella sillä pääsee lujaa. En tosin ole koskaan uskaltanut kokeilla sitä kunnon puhureissa. Voit testata itse, jos joskus haluat lainata sitä.
- Harkitsen, Ito tokaisi, otti vauhtia ja hyppäsi jalat edelle veteen.
- Uidaan tuonne mutkaan ja kellutaan loppumatka?

Kaikki tietävät, mitä tapahtui kauan sitten kaukaisessa galaksissa. Harva kuitenkin tietää, mitä vielä kauempana tapahtui, lähempänä nykyaikaa. Rinnakkaistodellisuuden tapahtumista ei tiedä kukaan.

Arkeologit Leann Ito ja Constance Arca sekä heidän luotetuin alaisensa Halmar Getzin saivat kutsun RUT:n Hadaldan johtajan luokse. Aiemmassa tehtävässään etukäteen tiedetyn epäonnistumisen jälkeen hyllytetylle kolmikolle tarjottiin elämänsä tilaisuutta.

Ito, Arca ja Getzin saavat kukin esittää toiveensa tulevasta arkeologisesta löydöstään. Jokainen heistä valitsee kohteensa ja saa RUT:n johtajalta sen lähelle vievän kartan. Yksikään kolmikosta ei usko salaperäisen oppaansa voivan tietää etsimänsä tuhansia vuosia sitten kadonneen haudan sijaintia.

Hadaldan historian suurin ratkaisematon arvoitus on Katko, ihmiskunnan selittämätön pullonkaula. Kolme vuosituhatta sitten tuntemattomassa paikassa asuneet ihmiset levittäytyivät nopeasti ympäri planeettaa. Sitä ennen kaikki merkit ihmisistä puuttuivat tuhansien vuosien ajalta.

